

Cand.psych. Jan Nielsen:

Tanker og det der kommer imellem

Ph.d.-afhandlingen er en del af *The Copenhagen Prodromal Study* og gennemført på H:S Hvidovre Hospitals Psykiatriske Afdeling. Afhandlingen indeholder *teoretisk og empirisk* undersøgelse af relationen mellem formelle tankeforstyrrelser og det skizofrene spektrum. Afhandlingens hovedtese er, at *formelle tankeforstyrrelser især er værdifulde som markører af subklinisk skizofreni, dvs. præskizofrene og prodromaltilstande.*

Den *empiriske undersøgelse* er foretaget i 1998-2000 blandt 146 førstegangsyndlagte patienter med skizofrenilignende symptomer.

The Thought Disorder Index (TDI)-metoden, baseret på Rorschachtesten, viser et forhøjet tankeforstyrrelsesniveau hos patienter inden for det skizofrene spektrum og valideres dermed. Ud fra faktoranalyse udskilles hhv. milde (faktor 1) og alvorlige tankeforstyrrelser (faktor 2). Faktor 1-tankeforstyrrelserne er karakteristiske for det skizofrene spektrum – men især for *borderline*-gruppen (F 60.31).

Relationen mellem *sociodemografiske variabler* og tankeforstyrrelser viser signifikante resultater på væsentlige livsområder som familie- og samlivsrelationer, samt sociale- og arbejdsmæssige forhold. En analyse af *psykopatologiske variabler* og tankeforstyrrelser viser signifikante sammenhænge mellem positive psykotiske symptomer og formelle tankeforstyrrelser samt for psykopatologi, der er knyttet til grundlæggende identitetsforstyrrelser.

Undersøgelsen konkluderer, at diskrete tankeforstyrrelser af faktor 1-typen er særligt karakteristiske for subkliniske tilstande, især for *borderline*-gruppen. Det anbefales derfor, at diskrete semantiske forstyrrelser bør have særlig bevågenhed ved identifikation af tidlige skizofrenispektrumforstyrrelser. Der er planlagt followup fra 2003.

Forf.s adresse: Institut for Psykologi, Københavns Universitet, Njalsgade 90, 2300 København S.

E-mail: jan.nielsen@psy.ku.dk

Forsvaret finder sted torsdag den 15. maj 2003, kl. 13.00, i lokale 6.1.48 på Københavns Universitet Amager, Njalsgade 90.

Bedømmere: *Ralf Hemmingsen, Bent Rosenbaum* og lektor, dr.phil. *Judy Gammegaard.*

Vejledere: *Josef Parnas* og cand.psych. *Birgitte Bechgaard.*

Jette Sønderkov:

Occupational styrene exposure and haematological diseases: a nested case-control study in the Danish reinforced plastics industry

Ph.d.-afhandlingen omfatter fire originale arbejder og er gennemført under min ansættelse ved Arbejdsmedicinsk Klinik, Århus Kommunehospital, i samarbejde med Hæmatologisk og Patologisk afdeling på Århus Amtssygehus.

Formålet var: 1) at undersøge en mulig øget risiko for hæmatologiske sygdomme associeret med styren i arbejdsmiljøet, 2) at reducere diagnostisk misklassifikation ved at foretage histopatologisk review af diagnostiske biopsier for

udvalgte sygdomme, 3) at vurdere kvaliteten af data fra pårørende, som blev fundet generelt valide.

Med udgangspunkt i en *nested case-control*undersøgelse gennemført blandt 79.048 ansatte i den danske glasfiberplastindustri i perioden 1964-1997. Cases (n=519) med hæmatologiske sygdomme blev identificeret via de nationale sygdomsregistre. Kontroller (n=819) er ansatte uden hæmatologisk sygdom matchet på køn, alder og followup-længde. Data om erhvervs-mæssige, socioøkonomiske og livsstilsfaktorer blev indhentet via telefoninterview eller spørgeskema.

Styreneksponering blev estimeret på baggrund af interviewdata fra responders og et sandsynlighedsestimat baseret på interviewede kollegaer (*non-responders*). Epidemiologiske og biostatistiske analyser blev anvendt til at belyse formålet.

Resultaterne for de fleste hæmatologiske sygdomme var inkonsistente. Eneste konsistente fund var en signifikant øget risiko for det myelodysplastiske syndrom associeret med styreneksponering, dog er der kun få cases, og et tilfældigt fund kan ikke afvises. Data kan måske forklares ved ingen eller kun ringe sammenhæng mellem styreneksponering og hæmatologisk sygdom eller metodeproblemer som årsag til de opnåede resultater. I afhandlingen diskuteres metodologiske styrke og svagheder.

Forf.s adresse: Arbejdsmedicinsk Klinik, Århus Kommunehospital, Nørrebrogade 42, bygn. 2C, 8000 Århus C.

E-mail: jettes@dadlnet.dk

Forsvaret fandt sted den 28. marts 2003.

Bedømmere: Cand.pharm. *Johnni Hansen, Lars Kjeldsen* og *Jørn Olsen.*

Vejledere: *Jens Peter Bonde, Jørgen Schøler Kristensen* og *Francesco d'Amore.*

Niels Kristian Aagaard:

Muscle strength, muscle mass and contents of muscle magnesium, potassium and Na,K-pumps in chronic alcoholics with and without alcoholic liver disease

Ph.d.-afhandlingen omfatter tre originale arbejder, og er udført i perioden 1998-2002 ved Medicinsk Afdeling V, Århus Kommunehospital, i samarbejde med Neurologisk Afdeling F, Århus Kommunehospital og Fysiologisk Institut, Aarhus Universitet.

Afhandlingen belyser relationen imellem følgende primære outcome-variable: Muskelstyrke, muskelmasse, samt muskelkoncentrationen af magnesium, kalium og Na,K-pumper hos kroniske alkoholikere.

Der er anvendt et kombineret tværsnits- og prospektivt studiedesign, hvor raske forsøgspersoner og kroniske alkoholikere med og uden levercirrose sammenlignes med hensyn til ovenstående outcome-variable. Desuden undersøges patienterne med levercirrose, dobbeltblindet randomiseret, effekten af magnesium-intervention på samme outcome-variable.

Studiets hovedfund og konklusioner: Kroniske alkoholikere med og uden levercirrose havde svære muskelstyrke- og muskelmassedeficit samt signifikante reduktioner i muskelmagnesium og Na,K-pumper. Desuden var muskelmagnesium i begge patientgrupper korreleret til muskelstyrken. Mg-manglen kunne modvirkes af magnesiumtilskud, dog uden at muskelmagnesium blev normaliseret.